

दैनिक

www.sahyandrinews.com

सह्याद्रीचा राखणदार

• संस्थापक संपादक : मारोती नारायण घुमे •

• (महाराष्ट्र) • वर्ष ०१ वे • अंक ७७ • Title - Code :- MAHMAR49513 • रविवार दि.१० डिसेंबर २०२३ • पाने ४ • पान १ • मो. ९०११७ ०८८४० • किंमत २ रु.

ग्रामपंचायतीचा सरपंच होऊन दाखव-छगन भुजबळ

सरपंच होऊन मला जेलमध्ये जायचे नाही-मनोज जरांगे पाटील

इंदापूर-मराठा आंदोलक मनोज जरांगे पाटील आणि ओबीसी नेते छगन भुजबळ यांच्यातील शाब्दिक युद्ध अद्यापही संपलेले नाही. दोघेही वेगवेगळ्या जाहीर सभामधून एकमेकांवर आरोप-प्रत्यारोप करतात. एकमेकांच्या टीकेला प्रत्युत्तर देतात. त्यामुळे हे वातावरण अधिक तापण्याची शक्यता आहे. दरम्यान, आज (९ डिसेंबर) इंदापूर येथे झालेल्या सभेत छगन भुजबळांनी मनोज जरांगे पाटीलांवर शरसंधान साधले. हिंदी भाषेसह त्यांच्या एकूण कार्यकौशल्यत्वावर छगन भुजबळांनी टीका केली. त्या प्रत्येक टीकेवर मनोज जरांगेनी प्रत्युत्तर दिले आहे. त्यांनी आज माध्यमांशी संवाद साधला. मनोज जरांगे म्हणाले, आम्ही त्यांच्याविरोधात बोलायचं आणि नाव घेण्याचं बंद केले आहे. रात्रदिवस आम्ही कार्यक्रम घेत असलो तरीही सरकार आणि प्रशासनाचं जे काम शांतता राखण्याचं काम असतं ते आम्ही करतो. गरीब गावगाड्यातील लोक आताही आम्ही एकत्र आहोत. याचं स्वप्न आहे की दंगल घडवून राजकीय फायदा उचलायचा.

परंतु, मराठा आरक्षण मिळेपर्यंत शांत राहा, कारण जातीय तेढ निर्माण होऊ नाही घायचा. नोंदी सापडलेल्या मराठ्यांच्या कुणबी दाखल्यांवर स्टे आणा अशी मागणी छगन भुजबळांनी केली. त्यावर मनोज जरांगे म्हणाले, दाखला दिल्यावर त्यावर स्टे आणता येत नाही. शासकीय नोंदी रद्द होत नसतात. त्या नोंदी रद्द केल्या तर सगळ्या नोंदी रद्द कराव्या लागतील. मंत्री झालात म्हणून कायद्याचा गैरवापर करत आहेत. हे स्वतः हाटले जाळतात आणि गरिबांना अडकवून गुन्हे दाखल करतात. परंतु, ते म्हणतात तसे नोंदी रद्द होणार नाहीत. मनोज जरांगेनी सरकारला २४ डिसेंबरपर्यंतचा अल्टिमेटम दिला आहे. सध्या अधिवेशन सुरू आहे. या अधिवेशनातच मराठा कायदा पारित होईल, असा विश्वास जरांगेनी व्यक्त केला. ते म्हणाले, अधिवेशन सुरू आहे. अधिवेशनातच मराठा आरक्षणचा कायदा पारित होणार. २४ डिसेंबरपर्यंत वेळ घेतला आहे. त्याच्या आत आरक्षण मिळणार. कायदा पारित करायला आधार लागतो. शासकीय नोंदी मिळाल्या आहेत.

जर, आरक्षण मिळालं नाहीतर आम्ही लढायला सज्ज आहोत. मनोज जरांगे पाटील अकलेने दिव्यांग आहेत, अशी टीका छगन भुजबळांनी केली होती. त्यावर जरांगे म्हणाले, तुम्हाला माहितेय की कोण कमी आहे. ते अकलेने आमदार महापौर झाले नाहीत. तुम्हाला मराठ्यांना बसवलं पदावर. ज्यांनी ज्यांनी पदावर

बसवलं त्यांना पायाखाली तुडवलं. त्याने शिवसेना मोडली, राष्ट्रवादी मोडली. अजून बऱ्याच गोष्टी मोडल्या. आमची मराठ्यांची जात मोडली, ओबीसींच्या जातीही मोडल्या. ओबीसी महामंडळातील ८० टक्के एकट्याने खालले आहे. तुला मोडायचाच नाद आहे. तुम्ही विकलांग आहात ते सगळ्यांना माहित आहेत. त्याला

फक्त शब्दांचा खेळ करता येतो. धनगर बांधवांचा मोठा समुदाय असून त्यांच्या आरक्षणाबाबत तो भूमिका स्पष्ट करत नाही, असा आरोपही त्यांनी केला. मनोज जरांगेचा १९८५ मध्ये त्याचा जन्म झाला. त्यावेळेला मी मुंबईचा महापौर आणि आमदार दोन्ही झालो. एक नाही दोन पदं भुषवली. मी देशाच्या महापौरांचा अध्यक्षही झालो. अरे तू ग्रामपंचायतीचा सरपंच होऊन दाखव, असं आव्हान छगन भुजबळांनी आज दिलं. त्यावर मनोज जरांगे म्हणाले, मला सरपंच व्हायचं नाही. तू तर जेलमध्येही जाऊन आलास. कारण तू तुझं पाप फेडत आहेस. आजच्या भाषणात छगन भुजबळांनी एका गाढवाचीही गोष्ट सांगितली. गाढवाला एवढ्या उंचीवर घेऊन गेलं कोण? आता सगळे डोक्याला हात लावून बसले याला कसं खाली काढायचं? अरे याला तुम्ही वरती नेलं तेव्हा काही बोलला नाहीत आता डोक्याला हात लावून बसले, असं छगन भुजबळ म्हणाले होते. त्यावर जरांगे म्हणाले, त्यांनी स्वतःलाच गाढवाची उपमा दिली. ते स्वतःलाच गाढव म्हणतात.

बूथ अध्यक्ष नेतृत्व विकास अभियान शिबीर संपन्न

चिम्मूर । प्रतिनिधी
चिम्मूर तालुका काँग्रेस कमिटी च्या वतीने दिनांक ९ डिसेंबर रोज शनिवारला तालुका काँग्रेस कमिटी कार्यालय चिम्मूर येथे बूथ अध्यक्ष शिबीर नेतृत्व विकास अभियान (एल डी एम) या शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. या शिबिरात बूथ अध्यक्षांना व कार्यकर्त्यांना विशेष मार्गदर्शन करण्यात आले.
या प्रसंगी प्रामुख्याने माजी मंत्री महाराष्ट्र राज्य तथा महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी महासचिव माजी आ. डॉ. अविनाश वारजुकर, महासचिव महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी डॉ. नामदेवराव किरसान, राष्ट्रीय उपाध्यक्ष ओबीसी महासंघ महाराष्ट्र प्रदेश तथा समन्वयक चिम्मूर विधानसभा डॉ. सतिश वारजुकर, महाराष्ट्र प्रदेश ओबीसी संघटक धनराज मुंगले, काँग्रेस ज्येष्ठ नेते पंजाबराव गावंडे, सचिव महाराष्ट्र प्रदेश डॉ. नितीन कोडवते, शिबिराचे संयोजक विनोद बोरकर, सरचिटणीस जिल्हा काँग्रेस कमिटी

माजी सदस्य जिल्हा परिषद सदस्य गजानन बुटके, तालुका अध्यक्ष सेवादल किशोर शिंगरे, तालुका अध्यक्ष चिम्मूर डॉ. विजय गावंडे, तालुका अध्यक्ष नागभीड प्रमोद चौधरी, तालुका सचिव चिम्मूर विजय डाबरे, सचिव तालुका नागभीड शरद सोनवाने, युवक अध्यक्ष चिम्मूर विधानसभा रोशन ढोक, चिम्मूर शहर अध्यक्ष अविनाश अगडे, माजी अध्यक्ष संजय घुटके, उपाध्यक्ष

रामांजपूर येथील महेश गट्टू काटेबाईना या अपघात ग्रस्तांच्या कुटूंबाला राजे अम्ब्रिशराव आत्राम यांच्या कडून ४० हजाराची आर्थिक मदत

गडचिरोली । प्रतिनिधी
जिल्हाचे विकास पुरुष आणि दानशूर राजे म्हणून सुपरिचित, माजी राज्यमंत्री तथा माजी पालकमंत्री राजे अम्ब्रिशराव आत्राम हे आपल्या क्षेत्रातील जनतेला नेहमीच मदतीचा हात देत असतात आणि आपल्या अहेरी विधानसभा मतदार संघातील गोर-गरीब व रोगाने ग्रस्तलेल्या आणि अडचणीत असलेल्या, अपघात ग्रस्त जनतेला नेहमीच आर्थिक मदत करीत असतात. त्यांनी आज सुध्दा सिरांच्या तालुक्यातील जाणमपट्टी ग्रामपंचायत अंतर्गत येत असलेल्या रामांजपूर येथील महेश गट्टू काटेबाईना या अपघात ग्रस्तांच्या कुटूंबाला मदतीचा हात दिला. महेश गट्टू काटेबाईना वय-२० वर्षे, या युवकाचा काही दिवसांपूर्वी दुचाकी वाहानाने अपघात झाला. या अपघातात त्यांना जबर मार लागल्याने उपचार करण्यासाठी आर्थिक अडचण निर्माण झाली. काटेबाईना कुटुंब मोल मजुरी करून आपला उदरनिर्वाह करत असतो. परिस्थिती अत्यंत नाजूक असल्याने त्यांच्या कुटुंबात

आर्थिक समस्या निर्माण झाली होती. काटेबाईना कुटुंबाची ही आर्थिक समस्या राजे अम्ब्रिशराव आत्राम यांच्या कार्यकर्त्यांनी लक्षात आणून दिली. त्यावेळी राजे अम्ब्रिशराव यांच्या कुटुंबाला ४० हजार रुपये आर्थिक मदत केली. सर्वतोपरी पुन्हा सहाय्य करण्याचे आश्वासन महेश गट्टू काटेबाईना यांच्या कुटुंबाला कार्यकर्त्यांच्या माध्यमातून त्यांनी दिले. यावेळी भाजपचे कार्यकर्ते शंकर नरहरी, संपत दाया, शारूख पठाण, चंद्रशेखर चेंम्मकारी, निखिल वेमुला, राजेश संतोषपू, शाम बेज्जनी, महेश जितबाईना, रामकृष्ण, रणजित बंडम, विशाल गाडीचेरला, अरविंद वेमुला हे उपस्थित होते.

घरं मुकी झाली, संवादही संपला... आयांनो, कठोर होऊन निर्णय घ्या-कांचन गडकरी

भंडारा । प्रतिनिधी
आज घरातील संवाद बंद झाला आहे. घर मुकी झाली आहेत. सुसंस्कृत आणि सुदृढ पिढी घडविण्याचे स्वप्न पाहत असताना हे चित्र चिंतनीय आणि क्लेशदायी असे आहे. स्त्री आई म्हणून कुठे तरी कमी पडते आहे. सुदृढ सशक्त आणि समृद्ध राष्ट्राची सुरवात ही घापासून व्हावी आणि एक आईच हे आव्हान समर्थपणे पेलू शकते. तेव्हा आयांनो कठोर होऊन भूमिका घ्या, असे आवाहन सामाजिक कार्यकर्त्या कांचन गडकरी यांनी केले. महिला समन्वय विभागाच्या वतीने समर्पिता संगम या जिल्हास्तरीय महिला संमेलनाचे आयोजन भंडारा येथील शाळेच्या प्रांगणात केले होते. यावेळी प्रमुख वक्त्या म्हणून त्या बोलत होत्या. व्यासपीठावर महिला समन्वय विभागाच्या प्रांत संयोजिका मीरा कडबे, तुमसर उपविभागीय पोलिस अधिकारी रश्मीता राव, महिला समन्वय विभाग संयोजिका कांचन ठाकरे, जिल्हा संयोजिका दीपा नायर उपस्थित होत्या. दीप प्रचलनाने संमेलनाची सुरवात झाली. प्रास्ताविकातून कांचन ठाकरे यांनी संमेलन आयोजना मागची भूमिका विशद केली. यावेळी उपस्थित हजारेच्या संख्येतील मातृशक्तीला संबोधित करताना, कांचन गडकरी भारतीय चिंतनात महिलांचा सहभाग वाढवा यासाठी सुरू असलेले प्रयत्न नक्कीच कौतुकस्पद आणि अभिनंदन आहेत. भारतीय व्यवस्थेत कुठेही स्त्री किंवा पुरुष प्रधान संस्कृती असा उल्लेख नाही. ही संस्कृती धर्मप्रधान आणि समाजाला पोषक असे अपेक्षित देणारी आहे. एका स्त्रीला आयुष्यात अनेक भूमिका वटवाव्या लागतात. एक स्त्री म्हणून आईची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची आणि तेवढीच समाज घडविण्यासाठी पोषक असल्याचे त्या म्हणाल्या. आज स्त्रिया पुरुषांच्या सोबतीने प्रत्येक क्षेत्रात आघाडीवर

आहेत. स्त्री-पुरुषपेक्षा कधीच कनिष्ठ नाही. पण स्त्रीने स्वतःला स्त्री म्हणून स्वीकारणे गरजेचे आहे. तिने स्त्रीत्व कधीही सोडू नये असेही त्या म्हणाल्या. दिलेला वरदान परमेश्वराने केवळ माती आणि स्त्रीला दिले आहे. जसे मातीतून काहीही उगवू शकते तसेच स्त्री ही एक सुदृढ संपन्न पिढी घडविण्याची क्षमता ठेवते. स्त्रीचे स्त्री तू हेच तिचे सत्व आहे, आणण्याचा प्रयत्न झाल्यास, तिची उन्नती होईल मात्र यातून विकृत स्त्री जन्माला येईल असेही कांचन गडकरी म्हणाल्या. आज समाजात घडणाऱ्या घटना पाहता आई म्हणून आपण संस्कार करायला कुठे तरी कमी पडतो असे वाटू लागले आहे. समाजात नवीन पीढीत येणारे विकृत भावना का यावी, याचाही विचार होणे गरजेचे आहे. जिथे स्त्रीचा सन्मान केला जातो तसेच स्त्रियांवर अत्याचार होत असतील तर नक्कीच आई म्हणून आम्ही कमी पडतो आहे, याची जाणीव प्रत्येक स्त्रीने ठेवायला हवी. बदलत्या जगासोबत पाश्चिमात्य करण्याचा पगडा आमच्यावर पडला आहे,

आर्थिक संपन्न व्हा: राव
जोपर्यंत आर्थिक स्वातंत्र्य किंवा संपन्नता तुमच्या वाटला येणार नाही तोपर्यंत स्त्रीचे महत्त्व अधोरेखित होणार नाही. आर्थिक संपन्नता आल्यास निर्णय क्षमता आहे आपोआप तुमच्या हाती येते. महिलांसमोर अनेक आव्हाने आहेत ती पेलण्यासाठी स्वतःच्या पायावर उभे होणे गरजेचे असल्याचे मत उपविभागीय पोलिस अधिकारी रश्मीता राव यांनी यावेळी मार्गदर्शन करताना सांगितले. या वेळी प्रमुख अतिथी रश्मीता राव ए एस पी. तुमसर. चक्रेच्या कांचन गडकरी प्रसिद्ध सामाजिक कार्यकर्ता, प्रमुख अतिथी डॉ. विशाखा जिभकारे, नेत्र चिकित्सक, भंडारा, वंदना खुरशालानी प्राध्यापिका, शुभांगी मंडे विश्व मांगल्य दक्षिण भारत संपर्कप्रमुख, परिणीता फुके, नागपूर, विभाग संयोजिका कांचन ठाकरे, भंडारा विभाग पालक अर्चना डेहनकर, जिल्हा संयोजिका दीपा नायर, कल्याणी भुरे, भाजप महिला आघाडी जिल्हाध्यक्ष व जिल्हातील मातृशक्ती उपस्थित होत्या.
हे उघड आहे. मुला मुलींचा आईचा संपलेला संवाद विभक्त कुटुंब पद्धती या विकृत मानसिकतेला जन्मास घालत असल्याचे सांगताना आज घरे मुकी झाली आणि संवाद संपला अशी खंतही यावेळी त्यांनी व्यक्त केली. आई म्हणून कठोर भूमिका घेत कुटुंब जपा. संवादातूनच नातं घट्टे होईल त्यामुळे संवाद वाढवा असे कळकळीचे आवाहनही यावे कांचन गडकरी यांनी केले. दिवसभर चाललेल्या या संमेलनात विविध विषयांवर वेगवेगळ्या व्यक्तींकडून उद्बोधन करण्यात आले. संचालन शुभांगी ऋषी यांनी केले.

नवभारत कन्या विद्यालयात दिव्यांग समता सप्ताह निमित्त कार्यक्रमाला आयोजन

मूल । प्रतिनिधी
दिनांक ३ ते ९ डिसेंबर दिव्यांग समता सप्ताह समान संधी दिवसांचे औचित्य साधून नवभारत कन्या विद्यालयात विशेष गरजू धारक विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. यानिमित्त राकेश नखाते यांच्याकडून दिव्यांग विद्यार्थिनी करिता शाळेला वॉकर भेट दिली.
विद्यालयातील दिव्यांग विद्यार्थिनींचा मुख्याध्यापिका

शंकरपूर येथे संत जगनाडे महाराज यांची जयंती उत्साहात साजरी

शंकरपूर-दिनांक ०८ डिसेंबर रोज शुक्रवारला सकाळी १० वाजता संताजी जगनाडे महाराज देवस्थान शंकरपूर येथे संताजी जगनाडे महाराज यांच्या ३९९ वी जयंती साजरी करण्यात आली त्या प्रसंगी उपस्थित संताजी जगनाडे महाराज देवस्थानचे अध्यक्ष व ग्रामपंचायत शंकरपूरचे उपसरपंच अशोक ज्ञानेश्वर चौधरी, संताजी तेली समाज मंडळचे सदस्य बंडूजी भजनकर, रवींद्र राखडे, रवींद्र भजनकर, कैलास साहारे, सुनील दुबडे, किशोर समर्थ, माणिक चौधरी, अंनता ठाकरे, चंद्रभान सहारे, मनोज चौधरी व समाज बांधव उपस्थित होते

संपादकीय लाँग आऊट, लाँग इन...

तंत्रज्ञानात कमालीच्या वेगाने होत असलेल्या स्थित्यंतराबाबत सध्या दोन विचारप्रवाह असल्याचे स्पष्ट दिसते आहे. नवी अत्याधुनिक तांत्रिक साधने लवकरात लवकर बाजारात आणून त्यांचे व्यापारिकरण हा एक, तर नव्या तंत्रज्ञानातून उपस्थित होणाऱ्या प्रश्नांचा विचार करून माग पुढे जाणे, हा दुसरा. सॅम आल्टमन यांचे कंपनी सोडणे आणि त्यांची नाट्यमय वापसी यामागे या ताणची पार्श्वभूमीही आहे. 'चॅटजीपीटी' बनविणाऱ्या 'ओपनएआय' कंपनीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सीईओ) सॅम आल्टमन यांना नोकरीवरून काढून टाकले आणि पाच दिवसांत परत बोलावले. आता ही बातमी एवढी महत्त्वाची का, असे अनेकांना वाटू शकते. अमेरिकेत असलेल्या कोणत्या एका कंपनीच्या मुख्य कार्यकारी अधिकार्याला (सीईओ) काढले काय किंवा परत घेतले काय, याच्याशी आपला काय संबंध? वरकरणी हे बोबरे वाटू शकते. पण खरे तर हा संबंध नक्कीच आहे. 'ओपनएआय' ही अमेरिकेतील प्रख्यात कंपनी. या कंपनीचे 'सीईओ' सॅम आल्टमन आहेत. या कंपनीने एका वर्षापासून जगात खूप मोठा बदल घडवून आणला आहे. त्यांनी बनवलेला प्रोग्राम - 'चॅटजीपीटी' हा कुत्रिम बुद्धिमत्तेवर (आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्सवर) आधारीत आहे. हा प्रोग्रॅम माणसासारखा विचार करू शकतो, माणसासारखी उत्तरे देऊ शकतो, माणसासारखे निर्णय घेऊ शकतो. याची मेख अशी आहे की, तो जेवढ्यावेळा वापरला जातो, तेवढ्या प्रत्येकवेळेस त्यातून तो शिकत जातो. त्यामुळे जेवढे जास्त लोक याचा वापर करतील तेवढा तो जास्त सक्षम होत जातो. आताच जगातील १०० कोटी माणसे याचा वापर करत आहेत. विचार करा की, तो एवढ्या लोकांकडून रोज वेगवेगळ्या गोष्टी शिकत आहे, म्हणजे त्याचा मूलभूत पाया आणि ज्ञान किती पक्के होत आहे. त्यामुळेच जी कामे खूप अभ्यास करून, उच्चशिक्षण घेऊन, ज्ञान व अनुभवानेच जमतात, ती कित्येक कामे 'चॅटजीपीटी' विनासायास अन् वेगाने करू शकतो. वेगाने होणाऱ्या हा सर्व बदलांवर सध्या दोन विचारप्रवाह ठळकपणे दिसतात. एक म्हणजे प्रवेगक (रखलशश्रीरी) आणि नियंत्रणात्मक (वशलशश्रीरी). प्रवेगक म्हणजे नवनवीन साधने लवकरात लवकर बाजारात आणून त्यांचे व्यापारिकरण करणे. नियंत्रणात्मक म्हणजे नवीन साधनांची उपयुक्तता आणि धोका आधी पडताळून पाहणे आणि त्याच्यावर नियंत्रण ठेऊनच ते बाजारात आणणे. 'चॅटजीपीटी'चा फायदा आहे; पण त्याचा मनुष्याला असलेला धोका लक्षात घेऊन, याच साधन आणि नियंत्रणात्मक भूमिकेतून संचालक मंडळाच्या काही सदस्यांनी आल्टमन यांना बाहेरचा रस्ता दाखवला होता, असे सांगितले जाते. सॅम आल्टमन त्यांच्या भावी योजनांबद्दल पुरेशी माहिती सहकाऱ्यांना, संबंधितांना देत नव्हता, अशी तक्रार होती. 'मायक्रोसॉफ्ट'ने 'ओपनएआय' मध्ये नुकतीच एक अब्ज डॉलरची गुंतवणूक केली आहे. त्यामुळे मायक्रोसॉफ्टनी आपली शक्ती वापरून नवीन संचालक मंडळ आणून सॅम आल्टमनला पाचच दिवसांत परत 'सीईओ'च्या जागी नियुक्त केले. पाच दिवसांपूर्वी पुन्हा सुरु घेतल्यानंतर सशोभनाचे काम आम्ही जोमाने सुरूच ठेवणार, असे त्यांनी सांगितले. यात अजून बऱ्याच घडामोडी झाल्या; पण थोडक्यात म्हणजे 'नियंत्रणात्मक' मानसिकतेला सध्या तरी माघार घ्यावी लागली आणि 'प्रवेगक विचारधारे'ला आघाडी मिळाली. यातून कंपनी अद्यापही भांडवलदारी भूमिकेतूनच निर्णय घेत आहेत, हे दिसत आहे. याचा अर्थ कंपनीचा मुद्दामूल काही वाईट होईल, असे करण्याच्या मागे आहेत, असे नाही; पण ह्या स्पर्धेच्या काळात जिंकण्यासाठी मनुष्यजातीला मात्र पणाला लावले जात आहे. हे सर्व आपल्यापासून लांब, दुसऱ्या खंडात घडत असले तरीही याचा प्रभाव आपल्यावर लवकरच पडणार आहेच. या मोठ्या कंपनीचा बाजारात काय आणत आहेत आणि आपण त्याला कसे सामोरे जाणार आहोत, हा एक वेगळा विषय आहे. आपण हे नक्कीच थांबू शकणार नाही. आपली मूल्ये आणि तत्त्वे आपण जपली तरीही हे बदल आपल्याला स्वीकारावे लागतील. नवीन होणाऱ्या बदलाला सकारात्मक दृष्टिकोनातून पाहता वाट काढत राहणे महत्त्वाचे. मनुष्याने यंत्रणा बनवले आहे. यंत्र मनुष्यावर राज्य करतील हे माणसाला कधीच मान्य होणार नाही. यंत्रमानव प्रोग्रामप्रमाणेच काम करतात. त्यांना स्वतःची धारणा, स्वतःचा विवेक असा काही नसतो. त्यामुळे त्यांचा उपयोग ठरवलेल्या सुनिश्चित कामांसाठीच होतो. पण आता 'चॅटजीपीटी' हा माणसाच्या मेंदूसारखा काम करून स्वतः निर्णय घेऊ शकत असल्याने, चॅटजीपीटी आणि यंत्रमानव हे एकत्र आले तर 'चॅटजीपीटी'च्या नियंत्रणाखाली यंत्रमानवाला स्वतःची धारणा आणि अस्तित्व येऊ शकेल, अशी भीती आहे. त्यामुळे 'चॅटजीपीटी' दुधारी शस्त्रासारखे आहे. याचा उपयोग भरपूर चांगल्या आणि अवघड कामांसाठी होऊ शकेल. पण त्याच वेळेस याचा वापर नीट केला नाही, तर त्यामुळे फक्त माणसांचेच नाही, तर देशांचे स्वातंत्र्यही धोक्यात येऊ शकते. काही काळात युद्ध झाले, तर निर्णय घेण्याची शक्ती असलेल्या यंत्रांमध्येच होतील. कुठलेही यंत्र हे शस्त्र म्हणून वापरता येऊ शकेल. त्यामुळे यावर नीट नियंत्रण ठेवले नाही, तर हे 'आर्टिफिशिअल इंटेलिजन्स'चं जण अत्यंत धोकादायक आहे. 'चॅटजीपीटी' हा प्रोग्रॅम एका लहान बाळासारखा आहे. तो १०० कोटी वापरकर्त्यांकडून रोज खूप काही शिकत आहे. उदाहरणार्थ, डॉक्टर किंवा वकील त्याचा उपयोग एखाद्या परिस्थितीचे विश्लेषण करण्यासाठी वापरत आहेत, प्रवासासाठी जाणारे त्याच्याकडून त्यांची टिप पत्तन करून घेत आहेत, एखादा उद्योगाचा 'चॅटजीपीटी' वापरून महत्त्वाचे निर्णय घेत आहे. पण त्याचवेळेस मजा म्हणून लोकांनी 'चॅटजीपीटी'ला तुलना कसे फोडायचे, बॉम्ब कसे बनवायचे, कोणाला कसे फसवायचे, असे प्रश्नही विचारत आहेत आणि त्याने त्याची उत्तरे लगेच दिलीसुद्धा आहेत. म्हणून तो जे काही शिकत आहे, त्यातील चांगले काय आणि वाईट काय ह्याच प्रोग्रॅमिंग करून ह्या बाळाला मूल्याचे, नैतिकता आणि त्याच्या जबाबदाऱ्या शिकवण्याचे काम त्याचे आईवडील म्हणजे - त्याच्या कंपनीचे सीईओ, इतर व्यवस्थापक आणि बोर्ड मंडळ यांचे आहे. त्याला असे संस्कार देण्याची गरज आहे की, त्याला कोणीही अनैतिक किंवा बेकायदा व्यवहारांच्या संदर्भात प्रश्न किंवा निर्णय विचारला तर त्याला ते कळता कामा नये आणि त्याने कोणतेही उत्तर देता कामा नये. त्यामुळे कंपनीचे व्यवस्थापन हे त्याला शिकवतील, त्याप्रमाणेच हे बाळ जसे मोठे होईल, तसेच हे वागत जाणार आहे. निर्णय देताना, विश्लेषण करताना ह्या शिकवणीवरच ते यंत्र त्याचा परिणाम देणार आहे. म्हणूनच या कंपनीचे संचालकमंडळ आणि 'सीईओ'चे अत्यंत मोठी जबाबदारी आहे. मधल्या काळात फेसबुक, ट्विटर, लिंकड-इन, गुगल, मेशिन या कंपन्यांनी संपूर्ण जगभरात सर्व माणसांचे आयुष्य पूर्णतः बदलून टाकले. ज्याप्रकारे आपण नोकरी करतो, काम करतो, पैसे कमवतो, गुंतवणूक करतो, समाजाशी मिळतो-भेटतो, गप्पा मारतो, सिनेमा बघतो, खातो-जेवतो, अभ्यास करतो, शिकतो, घरी राहतो - ह्या प्रत्येक गोष्टीमध्ये बदल झाला. एवढेच नाही तर माणसांचे विचार, मूलभूत गरजा, अपेक्षा, लग्न-मुले-कुटुंब ह्यांच्या संकल्पनांचे बदलले. आनंद, मजा, सुखदुःख, यश-अपयश ह्या सर्वांच्या व्याख्याच बदलल्या. उदाहरणार्थ लग्न होण्याचं प्रमाण कमी झालं, मुलं होण्याचे प्रमाण कमी झालं, आधी एकत्र कुटुंबपद्धती नंतर विभक्त कुटुंबपद्धती आली आणि आता तर कुटुंबपद्धती संपायच्याच मार्गावर आहे. नवीन पिढी एकेकटेच राहणे पसंत करताना दिसत आहेत. पूर्वी अनेकसंख्येक समजले जाणारे समाजिक लग्न, लिंगबदल, सारंगशी वगैरे सारख्या गोष्टींची स्वीकृती आपण आता सहज करू लागलो आहोत. जगाला बदलण्यात ह्या मोजक्या कंपन्यांचा मोठा हात आहे. या कंपन्यांची धोरणे आणि सामाजिक जबाबदारी ह्यांचे निकष कोण लावणार, त्यांच्यावर वचक कोण ठेवणार? हे सर्व ज्या गतीने होत आहे ते समजून, त्यासाठी म्हणून लागणारे नियम आणि मान्यता कोण ठरवणार, लोकांची वैयक्तिक गोपनीयता, सुरक्षा उघड्यावर घेण्याबद्दल त्यांना कोण जाब विचारणार, असे बरेच प्रश्न उभे राहतात. म्हणूनच युरोपातील देशांनी फेसबुकचे 'सीईओ' मार्क झुकरबर्ग यांच्यावर खटला चालवायचा प्रयत्न केला होता. पण ठोस नियम आणि धोरणांअभावी त्यातून हवा तसा परिणाम मिळाला नाही. अनेक देशांची सरकारे यावर काम करत आहेत; पण हे सर्व ज्या वेगाने होत आहे त्या वेगाने ते संपूर्ण देशांचे नियम आणि धोरणे बदलू शकत नाहीत. अजूनही हा विषय कंपन्यांच्याच हातात आहे.

'मिर्चा'चा भयवंकप

माणसाने विज्ञानाच्या अध्ययनातून संकटांवर मात करण्याची क्षमता मिळविली असली तरी वादळ, ज्वालामुखी, भूकंप आदी निसर्गाचे घेणे अद्याप साधलेले नाही. 'मिर्चा'चा विद्भुस मोठा आहे. हे दुःख छोटे नाही. बाधित गावांची स्थिती पूर्वपदावर येण्यासाठी अनेक वर्षे लागतील. 'मिर्चा' या चक्रीवादळाचे चांगलाच दणका दिला आहे. चेन्नई विमानतळाची धावपट्टी पाण्याखाली गेली. अनेक उड्डाणे रद्द झाली. दक्षिणेतील रस्त्यांवरून नावा चालल्या. काही राज्यांतील १४४ रेल्वे गाड्या रद्द कराव्या लागल्या. वेगवेगळ्या घटनांमध्ये अनेक मृत्यू झाले. आंध्र प्रदेश, तामिळनाडू, ओडिशासह दक्षिण भारताला या वादळाचा जबर तडाखा बसला. बंगालचा खाडीवर धडकलेले 'मिर्चा' हे यंदाचे चौथे चक्रीवादळ. त्रास झाला, मात्र बचावकार्यातील सुसूत्रता दिलासादायक आहे. बंगालचा उपसागर आणि दक्षिण आंध्रच्या किनारपट्टीवरील चक्रीवादळ वेगाने उत्तरेकडे सरकले. ताशी ८० ते ९० किलोमीटर हवेचा वेग होता. उपाययोजनांसाठी पंतप्रधानांनी आंध्र प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांशी चर्चा केली. गृहमंत्रि तामिळनाडूच्या मुख्यमंत्र्यांशी बोलले. केंद्राकडून मदतीची तयारी दर्शविली. वादळी आम्हाना पेलण्यासाठी दिल्लीत कॅबिनेट सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन समितीची बैठक झाली. 'मिर्चा'चा फटका कमी करण्यासाठी राज्य सरकारे, केंद्रीय मंत्रालयांनी एकत्रितपणे कंबर कसली. भारतीय हवामान विभागाच्या महासंचालकांनीही समयोचित माहिती पुरवित नागरिकांना सचेत केले. मच्छीमारांना समुद्रात जाण्यापासून रोखण्यात आले. पुरेशा प्रमाणात निवारण, वीजपुरवठा, औषधे आणि आयुक्त्यालीन सेवाही सजज होत्या. तरीही महापुराच्या भीतीने नागरिकांची गाळण उडाली.

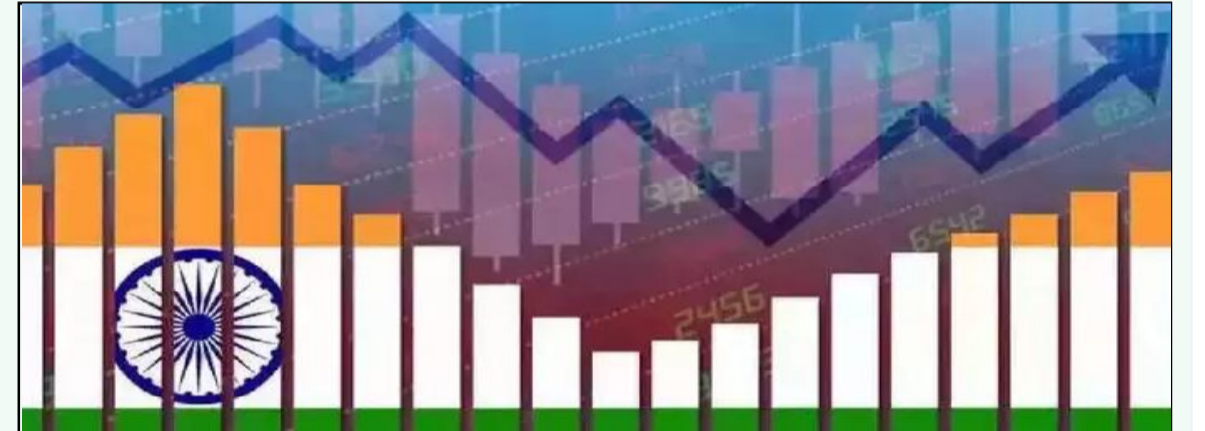

संभाव्य धोका टाळण्यासाठी तामिळनाडू, आंध्र प्रदेश, ओडिशा आणि पुद्दुचेरीत बचाव पथके तयार आहेत. जहाजे आणि विमानांसह तटक्षक दल, लष्कर आणि नौदलाच्या मदत आणि बचाव पथकांना सज्ज ठेवण्यात आले आहे. 'मिर्चा'चा अर्थ होतो शक्ती आणि लवचिकता. हे नाव म्यानमारेने ठेवले आहे. चक्रीवादळाचे नाव ठेवणारी एक संस्था आहे. त्यात भारत, बांगलादेश, पाकिस्तान यांच्यासहित १३ देश आहेत. चक्रीवादळ म्हणजे अत्यंत धोक्याच्या पातळीवर पसरणारे वायुमंडळ असते. पूर्वानुमान आणि पूर्वतयारीची साथसंगत कितीही काटेकोर, भक्कम राखण्याचा प्रयत्न केला तरी

नैसर्गिक आपत्तींचा फटका थोपविता येत नाही हे 'मिर्चा'ने सिद्ध केले. माणसाने विज्ञानाच्या अध्ययनातून संकटांवर मात करण्याची क्षमता मिळविली असली तरी वादळ, ज्वालामुखी, भूकंप आदी निसर्गाचे घेणे अद्याप साधलेले नाही. 'मिर्चा'चा विद्भुस मोठा आहे. हे दुःख छोटे नाही. बाधित गावांची स्थिती पूर्वपदावर येण्यासाठी अनेक वर्षे लागतील. समुद्री किनारा वेधक असतो आणि भेदकही. भविष्यातील वादळी आम्हानांचा मुकाबला करण्यासाठी सध्यापेक्षाही सर्वंकष, शास्त्रशुद्ध उपाय हवेत, हाच बोध 'मिर्चा'रूपी भयकंपाने पुन्हा दिला आहे.

सुखावणारे अर्थचित्र

भारतीय अर्थव्यवस्थेने या आर्थिक वर्षाच्या दुसऱ्या तिमाहीत सगळ्या वित्तसंस्था आणि जगाच्याही अपेक्षा ओलांडून पुढे झेप घेतलेली दिसते. तीस नोव्हेंबरला सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार ३० सप्टेंबरला संपलेल्या दुसऱ्या तिमाहीत विकासाचा दर ७.६ नोंदविला आहे. हा जगातील मोठ्या अर्थव्यवस्थांमधला उच्चांकी वेग आहे. तो भारतीय अर्थकारणातील चैतन्य, वाढीची ओढ आणि भारतीय ग्राहकांची सुस्थिती दाखविणारा आहे. बहुतेक अर्थतज्ज्ञांना वाढीचा वेग सात टक्क्यांच्या आसपास राहिल, असे म्हटले होते. त्याहीपेक्षा विकासाचा दर अर्धा टक्क्याने जास्त असणे, हे मोठेच यश म्हणावे लागेल. भारत आणि चीन यांची नेहमीच तुलना होते. याच तिमाहीतील चीनचा वेग केवळ ४.९ टक्के असल्याचे सांगितले जाते. यावरून भारताचे वर्तमान आणि उज्वळ भविष्य लक्षात येते. भारताचे उत्पादन क्षेत्र सेवा क्षेत्राच्या तुलनेत कमी पडते आहे, असे चित्र होते. यंदा ते बदलत आहे. या तिमाहीत चांगली वाढ नोंदवली आहे. तीच गोष्ट खाण उद्योगाची. यातून होणारी रोजगारांची वाढ महत्त्वाची असते आणि ती पुढे एकूण मागणीवर चांगला परिणाम करते. एकीकडे, दुसऱ्या तिमाहीतील ही सुखद आकडेवारी प्रकाशित होत असतानाच पायाभूत उद्योगांमधील वाढीचे ऑक्टोबर अखेरेचे आकडेही प्रकाशित झाले आहेत. कोळसा, पोलाद, सिमेंट, वीजनिर्मिती, कच्चे तेल, नैसर्गिक वायू, तेल शुद्धीकरण आणि खते या प्रमुख आठ पायाभूत उद्योगांमध्ये गेल्या वर्षाच्या याच

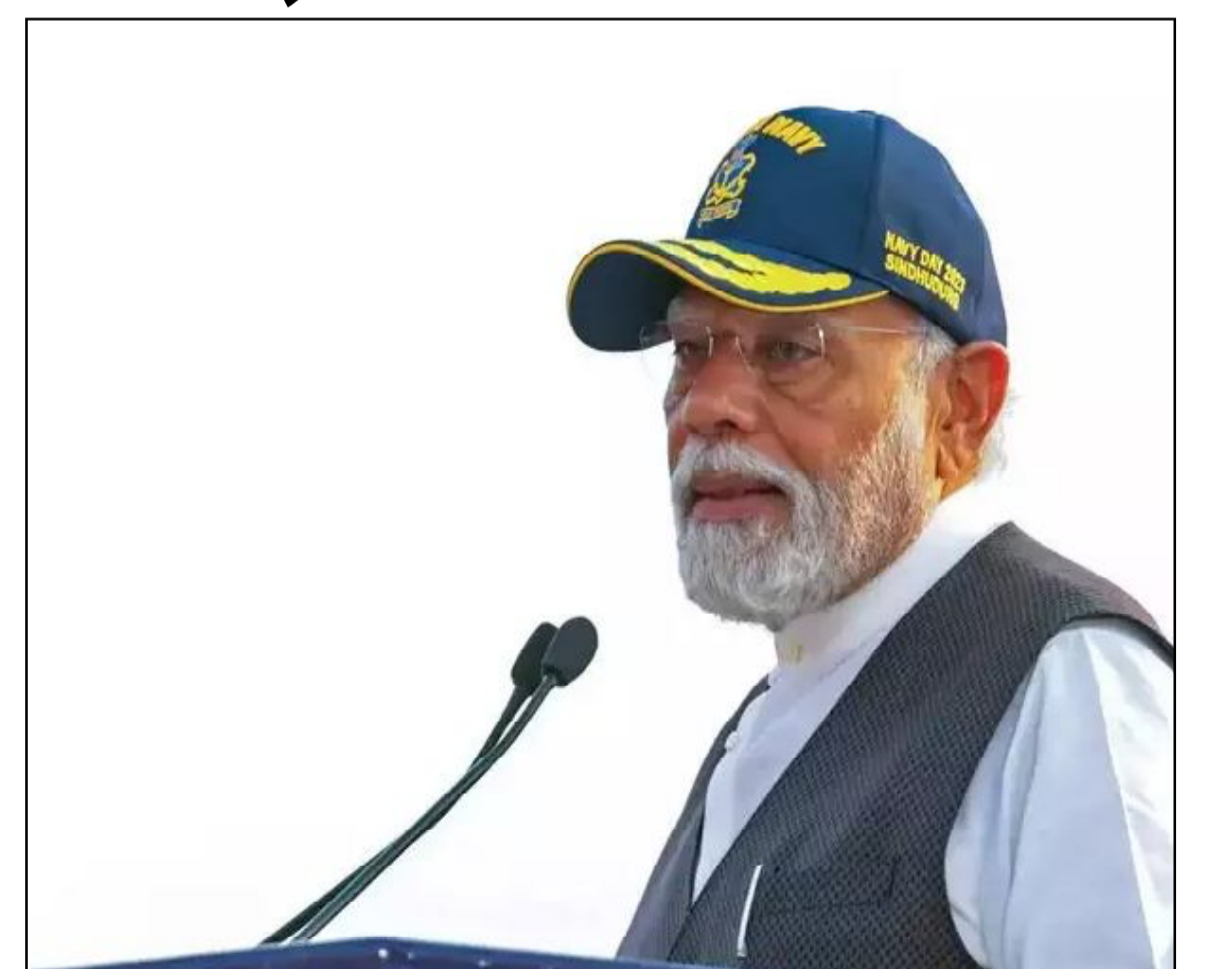

काळाच्या तुलनेत भरीच वाढ झाली आहे. त्यातही सिमेंट, कोळसा आणि वीजनिर्मितीने तर चमकदार कामगिरी केली आहे. देशाच्या सगळ्याच औद्योगिक व इतर प्रगतीसाठी या तीनही बाबी मोलाच्या असतात. हे आर्थिक वर्ष आणि लोकसभेची मुदत मागेपुढेच संपणार आहे. त्यामुळे, या अर्थचित्राला राजकीय अर्थही आहे. या आकड्यांमध्ये काळजी करायला लावणारा आकडा आहे तो शेती क्षेत्राचा. शेती क्षेत्राने फार चमकदार कामगिरी केलेली नाही. तिसऱ्या तिमाहीचे आकडे पुढे जाहीर होतील, तेव्हा सध्याच्या कृषी संकटाचे

प्रतिबिंब त्यात पडलेले दिसले. एकूण जीडीपीमधील शेतीचा वाटा जसा महत्त्वाचा आहे, त्याचप्रमाणे या क्षेत्रातील रोजगारी प्रचंड आहेत. तुळकाळी स्थितीचा किंवा अवकाळी पावसाचा थेट परिणाम कृषी क्षेत्रावर आणि त्याच अनुषंगाने साऱ्या अर्थकारणावर होतो. या आर्थिक वर्षातले आता चार महिने उरले आहेत. या एकूण वर्षाची एकंदर कामगिरी चांगली असेल, असे दिसते. मात्र, या अर्थचित्रात शेती व शेतकरी दुर्लक्षित राहता कामा नये. केंद्र सरकार या दृष्टीने विचार करील, अशी अपेक्षा आहे.

जलमेव यस्य, बलमेव तस्य

'जलमेव यस्य बलमेव तस्य' अर्थात ज्याचे सागरावर अधिराज्य, तोच बलवान. ही उक्ती छत्रपती शिवाजी महाराजांनी जाणली व त्यामुळेच इंग्रजांचा धोका ओळखून आरमार मजबूत करण्याचे व विविध सामरिक वैशिष्ट्ये असलेले जलदुर्ग बांधण्याचे मनावर घेतले. शिवरायांच्या दूरदृष्टीचे दर्शन घडविणाऱ्या सिधुदुर्ग किल्ल्यावरच यंदा भारताचा नौदल दिन साजरा झाला, हे औचित्यपूर्ण ठरले. आता सर्व दलांचे स्थापना दिन पंतप्रधानांच्या पुढाकारामुळे दिल्लीच्या बाहेर साजरे होऊ लागले आहेत. यंदा प्रथमच १५ जानेवारीस लष्कराचा स्थापना दिन बॅंगळुरूमध्ये झाला. ऑक्टोबरमधील हवाई दल दिन सोहळा उत्तर प्रदेशात प्रयागराज येथे पार पडला. या नव्या प्रथेस धरून नौदलाने कोकण किनारपट्टीची निवड केली, ही स्वागतार्ह गोष्ट आहे. कोकणकिनारी नौदल वाद्यवृंदाचे सूर घुमले आणि युद्धनौका अवतरल्या. या निमित्ताने पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी प्रथमच कोकणदौरा केला. शिवरायांची मुद्रा नौदलध्वजाबरोबर आता वर्दीवरचेही मानचिन्ह होईल तसेच नौदलातील सर्व पदनामे यापुढे भारतीय पारंपरिक अभिधानांत येतील, अशी घोषणा पंतप्रधानांनी केली. 'जलमेव यस्य, बलमेव तस्य' या वचनाचाही त्यांनी शिवरायांचा संदर्भ देऊन खास उल्लेख केला. पंतप्रधान मोदी यांच्यासहिले संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह, मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, केंद्रीय मंत्री नारायण राणे यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या संरक्षणविषयक दूरदृष्टीचा जो मुक्तकंठाने गौरव केला; तो भारतीय नौदलाच्या पाठीशी किती मोठा, उज्वळ वारसा उभा आहे, हे दाखवून देणारा होता. या दिनाचा समारंभ आता तामिळनाडूच्या विजयी पाताळाची प्रभावळ मोदींच्या पाठीशी असल्याने सागरतीरावरची हवाही उत्साहावर स्वार होती. मालवणमधील या नौदल दिनाला विशेष औचित्य होते. नौदलाचा सर्वांत मोठा सक्रिय व आम्हानांच्या दृष्टीने संवेदनशील तळ म्हणजे पश्चिम नौदल कमांड. या कमांडचे मुख्यालय मुंबईच्या गोदीत व कुलाबा-नेव्ही नगर परिसरात आहे. परंतु महाराष्ट्रात आजवर मुंबईबाहेर किंवा अगदी काठकोर बोलायचे तर नेव्ही नगर-कुलाबाच्या बाहेर नौदलाचे अस्तित्त्व अधोरेखित व्हायचे नाही. मुंबईत शेर बाजारपासून इतर वित्तीय केंद्रे व पर्यटनासाठी इतकी प्रेक्षणीय स्थळे असताना नौदल सामर्थ्याची झलक दाखविणारे बारमाही केंद्र कुठे नाही. जी संग्रहालये आहेत, ती सुरक्षेपायी कडीकुलूपत. छत्रपती शिवाजी महाराज, सरखेल कान्होजी आंग्रे यांच्यापासून चालत आलेला मराठा आरमाराचा वारसा असो की १९७९ च्या युद्धातील भारतीय नौदलाच्या देदीयमान कामगिरीचा इतिहास किंवा आधुनिक नौदलाची जडणघडण, यांची प्रेरणास्थाने महाराष्ट्रात नाहीत. काही गोष्टी प्रतीकात्मक असतात खऱ्या, परंतु त्यातून समाजाची दिशा, शिस्त, तोट स्पष्ट होते. इथे राजकीय नेतृत्व व जनमानसाचा रेटा कमी पडला. कोकणी लोकप्रतिनिधींनी तरुणांमध्ये सागरी महत्त्वाकांक्षेचे बीज पेरणे आवश्यक होते. ते झाले नाही. काही जलदुर्गांची मालकी खासगी असल्याने त्यांची विक्री करण्याचे प्रयत्नही झाले. महाराष्ट्रात भूखंड व्यवहारांचे वजन इतके मोठे असते की, त्यापुढे वास्तुवासा संवर्धन, इतिहास, संरक्षण प्रणाली यांचे काही मोल नसते. सिधुदुर्ग, विजयदुर्ग अजून

अस्तित्त्व टिकवून आहेत, हीच काय ती जमेची बाजू. महाराष्ट्रातील जनतेचे दुर्गम अफाट आहे. नौदलातील युद्धनौका म्हणजे तरंगते दुर्गच. परतु त्याकडे तरुणांना आकर्षित करण्यासाठी विशेष प्रयत्न करावे लागतात. नौदलाने स्वदेशी नौकाबांधणीचा एक उत्तम धडा घालून दिला आहे. स्वदेशी बांधणीत अनेक लघू, मध्यम उद्योगांना काम मिळते. आपली पारंपरिक नौकाबांधणीतील कारागिरी युद्धनौकांच्या अचूकतेच्या मापदंडांत सिद्ध करण्याचीही संधी असेल. ज्या छोट्या उदकाव नौकेचे कमानपद आता राजकीय मराठी महिला अधिकारी भूषविणार आहे, तशा नौकांच्या बांधणीपासून देशी उद्योगांची सुरुवात होऊ शकते. स्वयंपूर्णतेतील हा टक्का वाढून सेसर्स, क्षेपणास्त्रे, पाणतीर यांची निर्मितीही व्हायला हवी. त्यासाठी महाराष्ट्रात सागराशी निगडित परिसंस्था उभी राहायला हवी. दोन दशकांपूर्वीपर्यंत नौदलाचे आव्हान पाकिस्तानपुरते सीमित होते. आता मात्र चिनी आव्हान पूर्ण

हिंदी महासागरात पसरले आहे. अरबी समुद्रापर्यंत त्यांच्या पाणबुड्यांचा संचार वाढला आहे. पश्चिमेकडून अंमली पदार्थांची तस्करी उग्र रूप धारण करत आहे. वेळोवेळी विपुल मदत करूनही मालदीवला आणि त्याच नकोसे होत आहोत. या सर्व भूराजकीय बदलांमधून आव्हाने वाढत आहेत. समुद्री अर्थव्यवस्था हाही एक व्यापक विषय आहे. आज तरी भारताची ९५ टक्के व्यापारवाहतूक सागरी मार्गानेच होते. हे सागरी व्यापारिमार्ग सुरक्षित ठेवणे, हे कायमचे आव्हान आहे. अशा वेळी किनारी जनतेत संरक्षणाचे भान कायमच जागृत ठेवणे गरजेचे आहे. नौदल दिनासारखे राष्ट्रीय सोहळे ग्रामीण भागात होतात, तेव्हा त्या परिसरांचे रूप पालटून जाते. हे नवे रूप कायमचे टिकायला हवे. कवायतीचे दर्शन रोमहर्षक तर खरेच; परंतु त्यातील जिद, धाडस आणि शिस्त यांचेही धडे स्मरणीय आणि अनुकरणीय ठरावेत.

नवभारताची संकल्पना पूर्ण करणारा नमो महा रोजगार मेळावा – उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

राज्यस्तरीय नमो महारोजगार मेळाव्याचे थाटात उद्घाटन; हजारो उमेदवारांना नियुक्ती मिळण्याची शक्यता

नागपूर । प्रतिनिधी

नागपूर येथील राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या परिसरात होत असलेला आजचा नमो महारोजगार मेळावा जागतिक दर्जाचा आहे. हा मेळावा रोजगार देणारे आणि घेणारे यांचे संयुक्त व्यासपीठ असून बेरोजगारी मुक्त नवभारताची संकल्पना पूर्ण करणारा हा मेळावा असल्याचे प्रतिपादन उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आज (०९) येथे केले. राज्य शासनाच्या कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागामार्फत ९ व १० डिसेंबर या कालावधीत राज्यस्तरीय नमो महारोजगार मेळावा आयोजित करण्यात आला. या मेळाव्याचे उद्घाटन म्हणून ते बोलत होते. सकाळी ११ वाजता या मेळाव्याचे उद्घाटन करण्यात आले.

केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी, कौशल्य रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग मंत्री मंगल प्रभात लोढा, आमदार प्रवीण दटके, प्रसाद लाड, अभिमन्यू पवार, विकास कुंभारे, आशिष जायसवाल, मोहन मते, कृष्णा खोपडे, विभागाचे अप्पर मुख्य सचिव आशिष कुमार सिंह, विभागाचे आयुक्त डॉ. रामास्वामी पुन., विभागीय आयुक्त विजयलक्ष्मी बिदरी, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे कुलायुक्त डॉ. सुभाष चौधरी, महानगर पालिकेचे आयुक्त डॉ. अभिजीत चौधरी, जिल्हाधिकारी डॉ. विपीन सोनकर, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी आर्.ए. ए. हजारे, ४८ हजार ५४१ उपलब्ध जागांसाठी ही भरती होणार आहे. यासाठी विद्यापीठ परिसरात तीन मोठी दालने उभारण्यात आली आहे. उद्यापर्यंत हजारो

उमेदवारांना विविध आस्थापनांमध्ये नियुक्ती दिली जाण्याची शक्यता आहे. या मेळाव्याला ऐतिहासिक आणि विक्रमी संबोधनांना उपमुख्यमंत्र्यांनी विविध आस्थापनांमध्ये त्यांचे वेगळेपण आपल्या भाषणात मांडले. केवळ मुलाखती घेऊन हा मेळावा संपणार नसून नोंदणी करण्यात आलेल्या प्रत्येक सुशिक्षित बेरोजगारांच्या नोकरीबाबत पाठपुरावा करणारी यंत्रणा आम्ही उभारली आहे. त्यामुळे हा कार्यक्रम केवळ दोन दिवसांचा नाहीतर पुढेही अनेक दिवस चालणार आहे. मेळावा संपल्यानंतरही प्रत्येकाला संधी मिळेपर्यंत पाठपुरावा करण्यात येईल, असेही त्यांनी सांगितले. विभागाचे मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांच्या आयोजनाचे कौतुक करताना त्यांनी कौशल्य विकास विभागाने बदलत्या तंत्रज्ञानाला अनुसरून नव्या स्वरूपातील अभ्यासक्रम सुरू करावेत. रोजगार व प्रशिक्षण देण्याचे काम करावे अशी अपेक्षा व्यक्त केली. रोजगार निर्मिती, प्रशिक्षण व मागणीप्रमाणे

मनुष्यबळाची उपलब्धता या संदर्भातील सर्व घटकाबाबत सर्वेक्षण धोरण ठरविण्यासाठी जागतिक बँकेसोबत रोजगार निर्मिती संदर्भात चर्चा सुरू आहे. इन्फोसिससारखा प्रकल्प २ हजार रोजगार देणार असल्याचे त्यांनी सांगितले. या मेळाव्यात विक्रमी संख्येने रोजगार मिळतील. मात्र, आम्ही इथेच थांबलो नसून राज्य शासनाने १ लाख नोकऱ्या देण्याची प्रक्रिया सुरू असल्याचे त्यांनी सांगितले. या आयोजनासाठी काम करणाऱ्या कौशल्य विकास विभागाच्या विविध अधिकाऱ्यांचे कौतुक करतानाच स्थानिक स्तरावर पाठबळ उभे करणाऱ्या शिवाणी दाणी व त्यांच्या चमुचे उपमुख्यमंत्र्यांनी कौतुक केले. केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्री नितीन गडकरी यांनी संबोधित केले. येणाऱ्या काळात मोठ्या प्रकल्पांमध्ये तरुणांना नोकऱ्यांची अधिक संधी असल्याचे त्यांनी सांगितले. मिहानसारखा प्रकल्प २ लक्ष सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगार मिळणार

असल्याची माहिती त्यांनी दिली. पायाभूत सुविधांच्या वृद्धीसोबतच नोकऱ्यांची संधी देशभरात वाढत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. शहरी भागातील तरुणांप्रमाणे ग्रामीण भागाही रोजगाराच्या प्रवाहात यावा, यासाठी प्रयत्न होण्याची गरज आहे. शेतामध्ये युरियाच्या फवाराणीसाठी ड्रेनचे तंत्रज्ञान वापरणे, बांबुपासून तयार होणाऱ्या व्हाईट कोळशाची निर्मिती आदी प्रयोग महाराष्ट्रातील लाखो तरुणांसाठी रोजगाराचे माध्यम ठरणार आहे. त्यामुळे शहरी भागासह ग्रामीण भागातही उद्योजकता निर्माण करण्यासाठी, तेथील तरुणांना रोजगार मिळवून देण्यासाठी राज्य सरकारने पुढाकार घ्यावा, असे आवाहन ना. गडकरी यांनी केले. तरुणांना रोजगार कसा मिळेल, यासाठी एका तज्ञ समितीकडून अध्ययन करून घेत सविस्तर धोरण तयार करावे, अशी अपेक्षा ना . गडकरी यांनी राज्य सरकारकडे व्यक्त केली. कार्यक्रमाची भूमिका विभागाचे मंत्री मंगल प्रभात लोढा यांनी मांडली. उपमुख्यमंत्री

युवकांनी भेट देण्याचे आवाहन :

९ व १० दोन दिवस चालणाऱ्या या मेळाव्याला तरुणांनी भेट देण्याचे आवाहन मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी केले आहे. तिसऱ्या दालनात ६८ स्टार्ट अप कंपन्या या ठिकाणी आपले अनुभव सांगण्यासाठी उपलब्ध आहेत. विविध विषयांवरचे मार्गदर्शन सध्या दिवसभर सुरू आहे. याशिवाय टाटा, रिलायन्स, हिंदुस्थान लिट्जर, महिंद्र नड महिंद्र यासारख्या मोठ्या आस्थापनांकडून मुलाखती घेतल्या जात आहे. हे प्रत्यक्ष युवक-युवतींनी बघावे, असे आवाहनही त्यांनी केले.

देवेंद्र फडणवीस यांच्या कल्पेत्तून हा मेळावा नागपूर येथे साकारत आहे. बेरोजगारीमुक्त महाराष्ट्र करण्यासाठी आपला विभाग धडपड करीत आहे. त्यासाठी जागतिक दर्जाचा अनेक कंपन्यांना राज्यस्तरीय या मेळाव्यामध्ये पाचारण करण्यात आले आहे. उद्या भरती प्रक्रियेचा विक्रम होईल, अशी आशाही त्यांनी यावेळी व्यक्त केली. सुरुवातीला या विभागाचे अप्परमुख्य सचिव आशिष कुमार सिंह यांनी प्रस्ताविक व्यक्त केले. आभार प्रदर्शन विभागाचे आयुक्त डॉ. रामास्वामी पुन यांनी केले. हजारोच्या संख्येने तरुणांनी या कार्यक्रमाला गर्दी केली होती. विद्यापीठाचा परिसर तरुणांनी भरून गेला होता. जागतिक दर्जाच्या अनेक कंपन्यांची उपलब्धता यामुळे मोठ्या प्रमाणात रोजगाराच्या संधी उपलब्ध झाल्या असून उद्यापर्यंत बहुतेक आस्थापनांकडून नियुक्तीपत्र दिली जाणार आहे. उद्या (१०) सायंकाळी ५ वाजता समारोह होणार आहे.

एकाच छताखाली रोजगाराची उपलब्धता...

अनेकानेकांच्या चेहऱ्यावर हास्य हनमो महारोजगार मेळाव्यात सहभागी लाभार्थ्यांनी व्यक्त केल्या भावना

नागपूर । प्रतिनिधी

उद्योग व औद्योगिक क्षेत्रात प्रशिक्षित मनुष्यबळाची गरज लक्षात घेता, केंद्र व राज्य शासनाने कौशल्य विकासाला विशेष प्राधान्य दिले आहे. नागपूर येथे आयोजित नमो महारोजगार मेळाव्याच्या माध्यमातून एकाच छताखाली शासनाने बेरोजगार युवक - युवतींना रोजगाराची संधी उपलब्ध करून दिली. या मेळाव्यात उपस्थित अनेक उद्योग आस्थापनांकडून अनेक तरुण - तरुणींच्या मुलाखती घेण्यात आल्या. मेळाव्याच्या माध्यमातून रोजगाराचा मार्ग सुकर झाल्यामुळे तरुण - तरुणींनी या मेळाव्याबद्दल समाधान व्यक्त केले. एवढेच नाही तर रोजगार प्राप्तीचा आनंद त्यांच्या चेहऱ्यावर झळकत होता. पीएम स्वनिधी योजनेचा महिलांना आधार : अनेकछोट्या व्यवसायिकांना पीएम स्वनिधी योजनेचा लाभ मिळाल्याने व्यवसायाला हातभार लागला तसेच कुटुंबाची आर्थिक परिस्थितीसुद्धा सुधारली, अशा भावना नागपूर येथे आयोजित नमो महारोजगार मेळाव्यामध्ये लाभार्थ्यांनी व्यक्त केली. पंचशिल नगर, नागपूर येथे राहणाऱ्या सुनंदा गडपायले (वय ५५) सांगत होत्या, घरच्या आर्थिक परिस्थितीमुळे यापूर्वी मिळेल ती कामे करावी लागत असे. कापडाच्या दुकानात काम करून संसाराचा गाडा कसातीर चालत होता. त्यातच वाढत्या महागाई काळात घरखर्च चालविणे कठीण होत होते. दोन मुलींच्या शिक्षणाचाही भार. त्यामुळे स्वाभाविकच शिक्षणासाठी पैसे अपूरू पडायचे. यासाठी मग काही घरी स्वयंपाकाचे काम सुरू केले. यासाठी पंचशिल नगर ते रामदासपेठ असा प्रवास करावा लागायचा. जाण्या - येण्याचा खर्च परवडत नव्हता. मात्र कुटुंबाच्या परिस्थितीमुळे पाट्टाईम म्हणून स्वयंपाकाचे काम करणे आवश्यक होते. याच काळात मला पीएम स्वनिधी

योजनेची माहिती मिळाली. सुरुवातीला योजनेचा माध्यमातून १० हजार रुपये कर्ज घेतले आणि मसाले तयार करण्याची मशीन खरेदी केली. यातून मसाला व्यवसाय सुरू केला. या व्यवसायातून महिन्याला ६ ते ७ हजार रुपयांचा आर्थिक मोबदला मिळू लागला. त्यामुळे घेतलेल्या कर्जाची परतफेड करणे शक्य झाले. प्रामाणिकपणे केलेल्या कर्जाची परतफेड व आर्थिक व्यवहार बघून बँकेने पुन्हा २० हजार रुपयांचे कर्ज मंजूर केले. यातून व्यवसायाला उभारी मिळाली. सद्यस्थितीत सुनंदा गडपायले 'मसाला' उद्योगात खीर मसाला, पाटवडी मसाला, बियाणी मसाला, मटन, चिकन, पनीर मसाला तयार करत आहेत. मसाला विक्रीसुद्धा त्या स्वतःच करतात. या विक्रीतून सुनंदा यांच्या हातात अतिरिक्त पैसे येत असून व्यवसायातून मिळालेल्या आर्थिक स्थैर्यामुळे त्या आपल्या दोन मुलींचे शिक्षण पूर्ण करीत

आहे. दीनदयाल अंत्योदय योजना अंतर्गत कचरा संकलन केंद्र : दीनदयाल अंत्योदय योजनेअंतर्गत महिलांना आत्मनिर्भर आणि व्यावसायिक बनविणे, हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. संगिता रामटेके या सावित्रीबाई महिला बचत गट, धरमपेट, झोण क्रमांक २ मध्ये मागील चार वर्षांपासून काम करीत आहेत. शहरात साठलेला कचरा गोळा करणे, ओला व सुका कचरा वेगवेगळा करणे, बेस्ट फ्रॉम सेक्टर यासकल्पनेतून त्यावर प्रक्रिया करून पर्यावरणाचे रक्षण करणे हे या योजनेचे मुख्य उद्देश आहे. दीनदयाल अंत्योदय योजना अंतर्गत संगिता रामटेके यांना २०१८ मध्ये हिरकणी महाराष्ट्राची हा प्रथम पुरस्कार मिळाला. तसेच जी - २० अंतर्गत महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने इंद्रौर, दिल्ली येथेही त्यांनी अभ्यास दौरा केला. इंद्रौर येथे त्यांना स्वच्छता दूत पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

राष्ट्रीय ओबीसी कर्मचारी अधिकारी महासंघा तर्फे संत शिरोमणी संताजी जगनाडे महाराज जयंती साजरी

वरोरा । प्रतिनिधी

८ डिसेंबर रोज शुक्रवारला राष्ट्रीय ओबीसी कर्मचारी अधिकारी महासंघाच्या वतीने हनुमान मंदीर वैष्णव नगर वरोरा येथे संत शिरोमणी संताजी जगनाडे महाराज यांच्या ३९९ व्या जयंतीचा कार्यक्रम घेण्यात आला. सर्वप्रथम संत शिरोमणी संताजी जगनाडे महाराज यांचे प्रतिमेला माल्यार्पण करण्यात आले. सदर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष श्याम लेडे राज्याध्यक्ष राष्ट्रीय ओबीसी कर्मचारी अधिकारी महासंघ हे होते. प्रमुख पाहुणे सुनिल बरिले अध्यक्ष राष्ट्रीय ओबीसी कर्मचारी अधिकारी महासंघ वरोरा, अशोक टिपले उपाध्यक्ष राष्ट्रीय ओबीसी कर्मचारी अधिकारी महासंघ वरोरा, भास्कर कुडे सचिव राष्ट्रीय ओबीसी

महासंघ वरोरा प्रमुख वक्ते रामचंद्र सालेकर, अशोक सोनटके अध्यक्ष सेवानिवृत्त प्राथमिक शिक्षक संत वरोरा, दिपक भोयर, अण्णाजी झाडे, वसंत राखुंडे, विजय कामतकर, सुधाकर खारकर, रामकृष्ण बोबडे, रामकृष्ण नीमसटकर यांची उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे प्रस्ताविकेत सुनिल बरिले यांनी संत शिरोमणी संताजी जगनाडे महाराज यांचे जीवन कार्यबद्दल विस्तृत माहिती दिली. प्रमुख वक्ते रामचंद्र सालेकर यांनी सुद्धा महाराजांनी केलेल्या कार्याबद्दल माहिती सांगितली. भास्कर कुडे, श्याम लेडे यांनी महाराजांच्या संपूर्ण कार्याबद्दल माहिती सांगितली. कार्यक्रमाचे उत्कृष्ट सूत्रसंचालन अशोक टिपले यांनी केले व आभार दिपक भोयर यांनी मानले.

राष्ट्रीय लोक अदालतीत २ हजार ६७९ प्रकरणे निकाली

चंद्रपूर । प्रतिनिधी

राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली आणि महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश तथा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणच्या अध्यक्षता समुद्धी एस. भीष्म यांच्या मार्गदर्शनात (आज दि. ९ डिसेंबर) चंद्रपूर जिल्हा न्यायालय तसेच सर्व तालुक्यातील न्यायालयांमध्ये राष्ट्रीय लोक अदालतीचे आयोजन करण्यात आले होते. या लोकन्यायालयांचे उद्घाटन जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणच्या अध्यक्षता समुद्धी भीष्म यांच्या हस्ते पार पडले. यावेळी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे सचिव सुमित जोशी, जिल्हा न्यायाधीश अभिधी देव, गिरीश भालचंद्र, पांडुरंग भोसले, भगवान फड, प्रशांत काळे आदी उपस्थित होते. लोक न्यायालयासाठी चंद्रपूर मुख्यालयात ७ तसेच

तालुका न्यायालयात २९ असे एकूण २८ पॅनल तयार करण्यात आले होते. या लोक न्यायालयामध्ये १० हजार ५५ प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणे व १७ हजार ६८० दाखलपूर्व प्रकरणे अशी एकूण

२७ हजार ७३५ प्रकरणे ठेवण्यात आली होती. त्यापैकी १ हजार ३४२ प्रलंबित न्यायालयीन प्रकरणे तर १ हजार ३३७ दाखलपूर्व प्रकरणे अशी एकूण २ हजार ६७९ प्रकरणी निकाली काढण्यात आली.

प्रलंबित प्रकरणांमध्ये मोटार वाहन अपघात नुकसान भरपाईत ९ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली असून नुकसान भरपाई रक्कम ७० लाख ८० हजार वसूल करण्यात आले. भूसंपादनाची एकूण १४ प्रकरणे

निकाली काढण्यात आली असून त्याबाबत ७९ लक्ष ६५ हजार ८५७ रुपये नुकसान भरपाई संबंधित पक्षकारास अदा करण्यात आली. कौटुंबिक वाद प्रकरणांपैकी ५ प्रकरणांमध्ये पक्षकारांनी तडजोडीअंती एकत्र राहण्याचा समजुतीने निर्णय घेतला. धनादेश अनादरीत प्रकरणांपैकी ६९ प्रकरणे ज्याची रक्कम रुपये ५३ लाख ५८ हजार ८९९ निकाली काढण्यात आली. लवाद वसुलीची २७ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली ज्याची रक्कम रुपये १ कोटी ३८ लाख ७९ हजार १९२ वसूल करण्यात आली. औद्योगिक न्यायालयातील पाच प्रकरणे निकाली काढण्यात आली. जिल्हातील सर्व न्यायालयात लोक अदालत यशस्वी होण्यासाठी सर्व न्यायाधीश, वकील, न्यायालयीन कर्मचारी तसेच पोलीस कर्मचाऱ्यांनी सहकार्य केले, असे जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे सचिव सुमित जोशी यांनी कळविले आहे.

सह्याद्री चा राखणदार दैनिक वृत्तपत्र मालक , प्रकाशक मारोती नारायण घुमे यांचे कारिता संपादक आशिष मारोती घुमे यांनी मुद्रक सुरज भक्तराज घुमे सह्याद्री मल्टी सव्हिसेस, कर्मवीर वॉर्ड वरोरा (४४२९०७) येथून मुद्रित करून मातृछाया भवन कर्मवीर वॉर्ड, वरोरा (४४२९०७) येथून प्रकाशित केले आहे. यातील प्रकाशित मजकुराशी संपादक सहमत असेल असे नाही. यातील मजकुरांवर आक्षेप झाल्यास त्याचे निवारण वरोरा न्यायालयात अंतर्गत होईल. Sahyadri Cha Rakhandan Daily Newspaper Owner Publisher Marathi Narayan Ghume Editor Ashish Marathi Ghume Printer Suraj Bhaktaraj Ghume Sahyadri Multi Services, Karmaveer Ward Warora.(442907) The editor does not necessarily agree with the content published herein. Objections to the content shall be redressed under the warora Courts. .